

« PRIVAAT EIGENDOM »,
LUIDT EEN DOOR DE TIJD
VERWEERD BORDJE.
EENMAAL VOORBIJ HET HEK,
LOOPT EEN KRONKELENDE WEG
LANGS STATIGE BOMEN
NAAR EEN TEERGROENE WEIDE
WAAROP HET KASTEEL
VAN NOISY
ZICH TEGEN DE HEMEL
AFTEKENT.

DIT
KASTEEL
IS
EEN
SCHOOL

Ik verliet Brussel met de gedachte kinderen te ontmoeten, maar ik heb het gevoel bij de heren van dit oord op bezoek te zijn. Zijn al die kleintjes inderdaad geen heren, zij die hier enkele maanden mogen verblijven in een huis waar de pracht van het verleden en het comfort van heden werkelijk harmoniëren?

En daar heb je nu die honderd jongens en meisjes uit alle hoeken van ons land, welke bij het spreken moeilijk hun gewestelijk accent kunnen verloochenen. Allen zijn ze kinderen van spoor mannen, die ter wille van hun gezondheid, hun gebrek aan eetlust of hun gezinstoestand behoefte hebben aan deze heilzame verandering.

De vensters van de twee Nederlandse en de twee Franse klassen geven uitzicht op het park. Voor elke voertaal, wordt het onderricht van het 1e en het 2e jaar van het lager onderwijs in één klas gegeven, terwijl de vier overige leerjaren in de andere klas ondergebracht zijn. Van uit de vier lokalen overschouwt onze blik de zacht hellende weiden, de ronde vijver, de bloemperken, de rozestruik die de directrices verleden jaar met de bereidwillige en enthousiaste hulp van de jonge kostganger tjes hebben geplant.

Uit de vage nevelslierten doken de Middeleeuwen voor ons op: in zijn volle gestalte, met zijn torens en zijn kantelen, verheft zich het kasteel van Vesves op een flank van een nabijgelegen heuvel tje. Tijdens hun

DIT
KASTEEL
IS
EEN
SCHOOL.

les in geschiedenis zullen de kinderen naar hartelust kunnen dromen van de Ridder die hier woonden, van hun steekspelen, van de ministrelen...

Waarom zij hier kwamen

« He Peter, hoe oud ben je ?

— Negen jaar. Mijn broertje is zeven jaar.

— Zijt gij allebei hier ?

— Ja, wij krijgen weldra een klein broertje bij en moeke was erg moe. Dus... »

Zijn ietwat wilde gebaren moeten me duidelijk maken dat hij de toestand begrijpt. Zo gebeurde het dan dat de twee snaken in Noisy belandden. Zij zullen er hun studiën voortzetten, samen met drie kinderen die tot een gezin van negen behoren.

Jantje is een enig kind :

« Waarom ben jij hier ?

— De dokter van de school zegde dat ik te weinig at.

— En eet gij nu meer ?

— O ja, ik heb altijd honger. »

Allen antwoorden mij even spontaan. Luc groeide te snel op ; Johan herstelde niet vlug genoeg na een operatie aan de blinde darm ; Nicole had meermaals aanvallen van astma en haar vriendinnetje Annie was erg prikkelbaar en onderhevig aan zenuwtrekkingen en plotselinge aanvallen van woede.

Om al deze redenen verblijven zij hier ; zij krijgen degelijk voedsel, lopen en spelen zoveel mogelijk in open lucht en slapen heel veel. Dit belet hen evenwel niet hun studiën volgens het leerprogramma van het Ministerie van Openbaar Onderwijs voort te zetten ; alleen de lesrooster verschilt want op de warmere uren van de dag moeten zij naar buiten.

Jongens en meisjes slapen op een afzonderlijke verdieping. Om zeven uur rinkelt de bel in hun rustige en goed verluchte slaapzalen waar de bedden keurig op een rij staan : de spreien zijn met rode bloemen bestikt voor de jongens, met blauwe bloemen voor de meisjes. Netjes gewassen en aangekleed verschijnen de kleuters aan de ontbijttafel waar ze hun hongerige maagjes met overvloedig voedsel kunnen spijzen. Dan stoeit die ganse kleine wereld door het fris bedauwde park. Heel en al levendigheid, met hlozende wangen en flikkerende oogjes volgen zij de lessen van 9 tot 11 uur.

Laten wij, zonder te storen, een kijkje gaan nemen. Ik ga aan de laatste tafel zitten en volg daar de les in de spraakkundige ontleding...

« Nicole, kom aan het bord en toon mij het onderwerp van de zin *Het kind speelt.* »

Nicole komt bedeesd naar voren en plaatst de punt van de lange liniaal op het woord « kind ».

« Kunt gij het kind tekenen ? Goed. Welk woord is dat dus ?

— Het is een naamwoord, een concreet naamwoord.

— Christiane, geef mij een ander naamwoord.

— Kasteel.

— Zeer goed. Ieder van u kan een kasteel tekenen. Maar zoudt gij ook « lopen » kunnen tekenen ? »

Hier en daar klinken stemmetjes die alle herhalen : « Neen, Juffrouw, neen, Juffrouw ».

« Wat is het woord : « lopen » ?

— Een werkwoord, Juffrouw. »

Jongens en meisjes, klein en groot, allen volgen aandachtig de les. Terwijl zij de zinnen van het bord afschrijven, sla ik een praatje met de onderwijzeres.

« Wanneer gij nu les geeft aan de oudsten, wat doen de anderen dan ?

— Zij ook luisteren mee en begrijpen reeds sommige dingen die ik uitleg. In werkelijkheid krijgen allen dezelfde les maar zijn de oefeningen aan de leeftijd en aan de kennis van de kinderen aangepast. Mijn uitleg is eveneens zo opgevat dat elke leerling, volgens de graad van zijn ontwikkeling, het grootste voordeel heeft van deze collectieve studie. »

Het is bijna elf uur. In de herfst en in de winter is dit tijdstip dikwijls de meest zachte periode van de dag ; telkens wanneer het weder gunstig is brengen de kinderen hun speeltijd door in het park en krijgen zij een half uur lichaams oefeningen.

Op het noenmaal volgt een middagdutje, daarna een wandeling of spel in openlucht. Van vier tot zes uur worden de lessen hervat.

Leve de poppenkast

In de wereld van de kinderen is niets onmogelijk. Het verwonderde mij dan ook niet te vernemen dat, op een drukke zondagnamiddag, de oude koningin Gertrude in een jong meisje werd omgetoverd. Sedert de laatste vakantie sluimerde ze ergens in een kast; door de vlijtige handen van drie grote meisjes werd de kop met de grijze haren vervangen door het blozende en glimlachende snoetje van een blond meisje dat een rokje met zilveren franjes kreeg.

Andere kinderen knutselden een kasteel in elkaar en weldra verbeeldde de poppenkast het wedervaren van de jonge koningin, tot grote pret van het jonge volkje.

Terwijl men een verhaaltje verzint, een toneelstukje repeteert, blauw papier verkreukelt tot het een kraagje wordt, vliegen de regenuren al even vlug voorbij als de zonnige uren in het park van Noisy.

Vluchtige uren, dagen gevuld met studie en spel, zo verzwinden de drie maanden al te vlug. Op de morgen van het vertrek, zal de vreugde om het weerzien van de ouders en de vertrouwde thuis die onbeschrijflijke weemoed niet kunnen verdoezelen; dan, immers, zal een heerlijke periode uit hun leven voor altijd tot het verleden behoren.

Noisy zal in hun geest vervagen, rustig en groots; het zal bij de kinderen de herinnering nalaten aan een verblijf dat, dank zij de genegenheid van de kameradjes, de toewijding van de directrices en de zorgen van de dokter en de verpleegster, heilzaam en boeiend is geweest.

Marthe ENGLEBERT.

Alwie zijn kind naar Noisy wenst te zenden, zal onthouden dat :

- Het vertrek plaats heeft bij de aanvang van elke trimester ;
- De aanvraag ten minste een maand van te voren moet worden gericht aan de sociale assistente van zijn gewestelijke centrum.

